

מעשה מבן מלך ושפחה שהתחלפו

מעשה במלך אחד, שהיתה שפחה אחת בביתו, שהיתה משמשת את המלכה. (ומסתמא מבשלת אינה רשאה לכנס אל המלך, אך היתה איזה שפחה משרתת קטנה במעלה). והגיע זמן לדתה של המלכה, וגם השפחה הנ"ל הגיע זמן לדתה באותו העת. והלכה המילדת והחליפה הולדות למען תראה מה יצמח מזה ואיך יפל דבר. והחליפה הולדות, והניחה בן המלך אצל השפחה ובן השפחה אצל המלכה:

ואחר כך התחילו אלו הבנים להתגדל. ובן המלך (הינו זה שנתגדל אצל המלך, כי היו סוברים, שהוא בן המלך) היו מגדלים אותו ממעלה למעלה, עד שהיה הולך וגדול והיה בריה גדולה, וגם אותו בן השפחה (הינו בן המלך באמת, אך נתגדל אצל השפחה, כנ"ל) נתגדל בביתו, ושניהם היו לומדים יחד בחזר אחד. וזה הבן מלך האמתי, שנקרא בן השפחה, היה טבעו נמשך לנמוס המלכות, אך שהיה נתגדל בבית העבד, ולהפך: בן השפחה, שנקרא בן המלך, היה טבעו נמשך לנמוס אחר שלא כנמוס המלך, אך שהיה נתגדל בבית המלך והיה מוכרח להתנהג בנמוס המלכות, שהיו מגדלים אותו בנמוס זה:

והמילדת הנ"ל, מחמת שנשים דעתן קלות, הלכה וגלתה הסוד לאחד, איך שהחליפה הבנים, כנ"ל, וחברא חברא אית לה, עד שנתגלה הסוד מאחד לחברו, כדרך העולם, עד שהיו העולם מרננים בזה, איך שנחלף הבן מלך, אבל אין רשאים לדבר מזה שלא יתגלה למלך, כי בודאי אין רשאים שידע המלך מזה, כי מה יעשה המלך בזה, כי אין תקנה לזה, כי אי אפשר להאמין, אולי הוא שקר, ואיך אפשר לחזר ולהחליף? ועל כן בודאי אסור להם לגלות זאת למלך, רק העם היו מרננים ביניהם על זה:

ויהי היום, והלך אחד וגלה הסוד באזני הבן מלך, איך שאומרים עליו, שנחלף, כנ"ל, אך אי אפשר לך לחקר על זה, כי אין זה כבודך ואי אפשר לך לחקר זאת כלל, אך הודעתי לך זאת, כי אולי יהיה קשר כנגד המלוכה, ויוכל הקשר להתחזק על ידי זה, כי יאמרו, שהם לוקחים לעצמם הבן מלך למלך, הינו אותו שאומרים עליו שהוא הבן מלך האמתי, כנ"ל, על כן אתה צריך לחשב מחשבות על הבן הנ"ל להעבירו. (כל זה הוא דברי אותו האיש, שגלה הסוד לבן השפחה, הנקרא בן המלך):

והלך זה הבן מלך (הינו זה שנקרא בן מלך, והכלל: בכל מקום, שנזכר כאן בן המלך סתם, הכונה על הנחלף, הינו שהוא באמת בן השפחה, רק שנקרא בן המלך, כי נתגדל אצל המלך, כנ"ל. וכן בבן השפחה; במקום שנזכר בן השפחה. רק במקום שנזכר בן המלך האמת או בן השפחה האמת, אז הכונה על האמת לאמתו) והתחיל לגרם רעות לאבי הבן הנ"ל (אשר באמת הוא אביו, כנ"ל) ושם עינו להיות רובה בו רעות תמיד, והיה תמיד גורם לו רעות רעה אחר רעה, כדי שיוכרח לעקר עם בנו. וכל זמן שהיה המלך חי עדין, לא היה לו ממשלה כל כך, אף על פי כן היה גורם לו רעות. ואחר כך נזקן המלך ומת, ולקח הוא את המלוכה (הינו הבן השפחה שנחלף ונקרא עתה בן מלך כנ"ל) ואז עשה רעות יותר לאבי הבן הנ"ל, רעה אחר רעה, והיה עושה בדרך ערמה, באפן שלא יבינו העולם, שהוא עושה לו רעות, כי אין זה נאה בפני ההמון, רק היה מעלים הדבר, וגרם לו רעות תמיד:

והבין אבי הבן הנ"ל, שהוא עושה לו רעות בשביל הענין הנ"ל. וענה ואמר לבנו (הינו בן המלך באמת, אך על ידי החלוף נדמה, שהוא בנו) וספר לו כל הענין, ואמר לו, שיש לו רחמנות גדול עליו, כי ממה נפשך; אם אתה בני, בודאי יש לי רחמנות עליך; ואם אתה בן המלך באמת, בודאי הרחמנות גדול ביותר עליך, כי הוא רוצה להעביר אותך לגמרי, חס ושלום, על כן אתה מוכרח לעקר מכאן. והורע בעיניו הדבר מאד:

אך המלך הנ"ל (דהינו זה שנעשה מלך תחת אביו, כי נדמה שהוא הבן מלך מחמת החלוף) היה רובה לו בכל פעם חצי רעותו, זה אחר זה, ונתישב הבן הנ"ל לעקר משם. ונתן לו אביו ממון הרבה והלך לו. וחרה לו הדבר מאד לבן הנ"ל (אשר הוא באמת בן המלך) על אשר נתגרש ממדינתו בחנם, כי הסתכל בעצמו: למה ועל מה מגיע לי זאת להתגרש? אם אני בן המלך, בודאי אינו מגיע לי זאת, ואם איני בן המלך, גם כן אינו מגיע לי זאת להיות בורח בחנם, כי מה חטאי? והרע לו מאד, ומחמת זה לקח את עצמו אל השתיה, והלך לבית הזונות, ורצה לבלות בזה את ימיו להשתכר ולילך בשרירות לבו מחמת שנתגרש בחנם: